

Nr 418

Av herr Larsson i Hedenäset m. fl., angående viss restitution av bensinskatt.

Nu gällande förordning angående bensinskatt är till sina huvuddrag ett uttryck för den bedömningen, att motorfordonstrafiken bl. a. härigenom skall bära sin andel av uppkommande vägkostnader. I konsekvens därmed har restitution av bensinskatt medgivits för vissa slag av bensinförbrukning, som ej har något samband med vägslitage. Sålunda har restitution av skatt å bensin medgivits för jordbruk, fiske och trädgårdsskötsel vid sådan förbrukning.

Det synes oss — ur såväl rättvise- som nationalekonomiska synpunkter — motiverat, att detta restitutionsförfarande utsträcker att tillämpas även å bensinförbrukning vid användande av olika skogsbrukets motorer.

Under de senaste åren har det svenska skogsbruket undergått en fortgående mekanisering. För utförandet av olika arbetsmoment i skogsarbetet har undan för undan ett allt större antal av olika motorredskap kommit till användning. I första hand må därvidlag nämnas olika typer av motorsågar, vilka användes vid såväl avverkningar som vid utförandet av olika skogsvårdsarbeten. Även i övrigt har en ökad mekanisering ägt rum, t. ex. i form av transportabla barkningsmaskiner o. d.

Dessa förhållanden belyses av en av kungl. skogsstyrelsen gjord undersökning. Enligt denna kan antalet motorsågar, som år 1953 var i bruk, uppskattas till i runt tal 7 000, medan motsvarande antal för avverkningssäsongen 1956/57 uppskattas till minst 45 000. För driften av dessa skogsbrukets motorer förbrukas betydande mängder bensin. Skogsstyrelsen har uppskattat den sammanlagda bensinåtgången för olika typer av motorsågar till 7,5 miljoner liter per år. Denna uppskattning har angetts vara försiktig, och uppenbart torde vara att den nuvarande förbrukningen kommer att successivt stiga i takt med den fortgående mekaniseringen.

I och för sig är denna ökade mekanisering av landets skogsbruk förvisso att hälsa med tillfredsställelse. Ett rationellt utnyttjande av den tillgängliga manuella arbetskraften, liksom ett reducerande av skogsbrukets fysiska påfrestningar, framstår som värdefulla vinster av skogsbrukets mekaniseringsprocess.

Det måste tyvärr konstateras, att utlagandet av bensinskatt å bränsleför-

brukningen till skogsbrukets motorer är ägnat att motverka den ur närings- och nationalhushållets synpunkt önskvärda mekaniseringen. Skogens stora betydelse för folkhushållet motiverar övervägandet av frågan om restitution av bensinskatt för här ifrågakarande förbrukning.

Inledningsvis har antytts, att då restitution av bensinskattemedel medgivits andra näringar får detta ses som ett uttryck för en strävan att befria från — respektive kompensera för — bensinskatt vid sådan bensinförbrukning som ej har samband med vägsitage. Att så är förhållandet framgår bl. a. av riksdagsbehandlingen av frågan om restitution av skatt å bensin som förbrukas inom trädgårdsnäringen. I sammansatta bevillnings- och jordbruksutskottets utlåtande nr 1/1956 anfördes härom bl. a. följande:

Med hänsyn till att de genom bensinbeskattningen inflytande skattemedlen är avsedda att bidra till kostnaderna för vägväsendet anser utskottet att kompensation bör lämnas trädgårdsnäringen för de särskilda kostnader, som uppkommer till följd av beskattningen av bensin, nyttjad för näringsgrenens maskiner och redskap. Utskottet förordar sålunda, att sådan ändring vidtages i 5 § i 1929 års förordning om särskild skatt å bensin och motorsprit, att restitutionen må åtnjutas jämväl för bensin och motorsprit, som användes för framdrivande av inom trädgårdsnäringen nyttjade jordfräsar.

Vad utskottet här anförde synes oss även vara relevant i fråga om bensinförbrukningen till skogsbrukets motorer och skatten därå.

Det synes oss vara motiverat att riksdagen beslutar om restitution av bensinskatt som skogsbruket får erlagga för olika icke väggående motorer. Vi föreslår, att sådan restitution skall utgå fr. o. m. budgetåret 1960/61 och att närmare utredning om storleken av det belopp som bör restitueras sker i så god tid, att förslag därom, liksom till de författningsändringar och övriga åtgärder som kan föranledas härav, kan föreläggas vid början av 1960 års riksdag.

Beträffande dispositionen av här ifrågasatta restitutionsmedel må inledningsvis erinras om de bestämmelser som gäller för jordbrukets, fiskets och trädgårdsnäringens vidkommande. Restitution av skatt för sådan bensin, som förbrukas vid jordbruket till bensindrivna traktorer, utgår efter ett schablonmässigt fixerat belopp individuellt till vederbörande traktorägare. För fisket och trädgårdsnäringen däremot utgår restitutionen kollektivt. Medlen disponeras för olika åtgärder till respektive näringsgrenars gagn, vartill statliga bidrag eller garantilån ej utgår.

Uppenbarligen är det svårt ernå ett individuellt restitutionsförande å skatt å bensin, som förbrukas vid drift av skogsbrukets motorer, på ett sätt som i sig förenar kraven på rättvisa och enkel administration. Mot bakgrunden härav synes det oss lämpligt, att här aktuella restitution, i likhet med vad fallet är för fiskets och trädgårdsnäringens vidkommande, utgår i form av

kollektiv återbäring. Den grundläggande principen för bensinskattemedlens användning synes då i första hand böra vara, att sådana ändamål skall tillgodoses, för vilka anslag å riksstaten inte kan påräknas. Ändamålen bör vidare vara av allmän nytta för näringen och såvitt möjligt ha samband med maskintekniken. Medlen bör inte nyttjas till rent administrativa kostnader eller avlönande av tjänstemän.

Anföras må att många otillfredsställda och angelägna behov föreligger inom skogsbruket, vilka lämpligen kunde tillgodoses med här ifrågavarande restitutionsmedel. Främst synes det vara ett allmänt önskemål att kunna främja åtgärder av skilda slag till gagn för den skogliga yrkeskunskapen, speciellt på det allt mer aktuella motortekniska området och särskilt i fråga om motorsågar och andra småmaskiner, detta i fråga om såväl storskogsbrukets löneanställda som de mindre skogsägarna, vilka själva utför arbetet på sina skogsskiften. Vidare bör medlen kunna användas för att stödja det skogliga arbetarskyddet, vissa försöks- och forskningsuppgifter samt rationaliserings- och samordningssträvanden till gagn för dem som till väsentlig del direkt söker sin utkomst av den svenska skogen.

De restituerade medlen synes böra tillföras en för ändamålet bildad fond, Skogsbrukets bensinskattfond. Fondens förvaltning bör handhas av statskontoret och dispositionen lämpligen tillkomma skogsstyrelsen, som i sig innesluter representanter för de intressegrupper ifrågavarande medel närmast berör. Givetvis bör skogsstyrelsen vid behandling av hithörande ärenden i mån av behov direkt samråda med skogsbrukets berörda organisationer, exempelvis skogsarbetarnas fackliga och det enskilda skogsbrukets ekonomiska organisationer. Det torde därjämte få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter om medlens placering och användning m.m.

Sammanfattningsvis må till sist anföras följande. Då jordbruk, fiske och trädgårdsskötsel medgivits restitution av bensinskattemedel, framstår det som ett rättvisekrav, att skogsbruket tillerkännes motsvarande rättigheter i fråga om skattebelastningen vid drift av motorsågar och andra jämförbara motorer och redskap. Restitutionsmedlen bör utgå kollektivt för främjande av ändamål till skogsnäringens gagn. Då den svenska skogen är av avgörande betydelse för landets försörjning, kan härigenom främjas åtgärder, som helt överensstämmer med nationens ekonomiska intressen.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte

1. besluta om restitution från och med budgetåret 1960/61 av skatt å bensen som förbrukas av motorsågar och andra jämförbara motorer och redskap i skogsbruket, i enlighet med vad i motionen anförts,

2. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om härför erforderliga detaljförslag till 1960 års riksdag.

Stockholm den 27 januari 1959

<i>Harald Larsson</i> i Hedenäset	<i>Gustaf Svensson</i> i Vä	<i>John Johansson</i> i Gränö
<i>Carl-Wilh. Lothigius</i>	<i>Jan-Ivan Nilsson</i> i Tvärålund	<i>Harry Wahrendorff</i>
<i>John Eriksson</i> i Bäckmora	<i>Johan Ö. Ågren</i>	<i>Fredrik-Adolf Hamilton</i>
<i>Erik Larsson</i> i Norderön		<i>Thorbjörn Fälldin</i>

Nr 419

Av herrar **Persson** i Tandö och **Nilsson** i Östersund, *angående viss restitution av bensinskatt.*

(Lika lydande med motion nr 352 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Olof Persson

Birger Nilsson

Nr 420

Av herrar **Wahrendorff** och **Elmwall**, *angående omprövning inom statens jordbruksnämnd av regleringsbestämmelserna för jordbruket.*

(Lika lydande med motion nr 353 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Harry Wahrendorff

Emil Elmwall